

Pekovski mojstri zvišajo ceno hlepčem.

Vzel je policaju samokres, da se je ustrelil.

VIHAR V INDIANI. — ŽRTEV NEUMNE IGRE. — POLICAJSKI NAČELNIK IN DETEKTIVI TOŽENI ZA ODŠKODNINO. — IGRANJE NA GOSLI. — KALENJE NOČNEGA MIRU. — ALI SE MORA IZPLAČATI BOLNEMU KAZNENCU BOLNIŠKO PODPORA? — RUDNIK GORI. — MAJHEN VZROK VELIKI UČINEK IN DRUGE VESTI.

Novi radi zvođenja v zakonski stan pred cerkveno inkvizicijo.

Chicago, Ill., 9. septembra. — Pekovski mojstri, zastopajoči 40 tisoč pekarskih mojstrov v različnih državah, so sklenili, da bodo več peki hlepcev po pet centov, ampak bodo zvišali ceno hlepca na 10 centov.

Če so stori na priporočilo advokata v Chicagu, ki je pokazal pot, kako se izogni protitrujanskemu zakonu. Kapitalistični listi prinašajo poročila o zvišanju cene za peko in uredniki se trudijo v po- svojem obrazu dokazati, da bo od sedaj cenejši, kakor je bil, da se bili hlepci po pet cen. Kapitalistični dnevniki ho- podarjati kruha prikazati v li, da bi ljudstvo padlo na kolena in hvalilo pekarske moj- kot dobrotnike človeštva, ro mu podarili kruh.

Bayville, Ill., 9. septembra. — Huncleju, Ill., tri milje od tu- je v ulične železnice vbi u- Edith Ellenberg iz Mari- Ill., An Kirkland iz Urba- Ill., in Harold Gentven iz Bea- Dama, Wis.

Chicago, Ill., 8. septembra. — Sek Sewell A. Busby je danes mirno sedel na konju na ulici West Randolph in North Randolph ulice. Proti njemu je šel oblečen človek, star pribli- 35 let, da ga nekaj vpraša. mu je segel tujec pod njegovo njo, mu je vzeml revolver, ga na- na svojo glavo in sprožil. kaj je skočil raz konja, zgra- tuja, a bilo je prepozno. Mož je zgrudil mrtve na tla.

Indianapolis, Ind., 8. sept. — vihar, ki je z gromom in bli- drvil prek severnega dela- je, je napravil mnogo škode. vemu v Goshenu je podrl- malih poslopj in pomel- kator. V okrajih St. Joseph- ter je na mnogih mestih za- strela. Z mnogih hlevov je- odnesel strehe, pa tudi ko- ni prizanesel.

St. Louis, Mo., 8. septembra. — George Sicking je postal- neumne igre, ki je pri otr- v navadi. Sedel je v ča- brzojavne družbe in druž- prijatelja J. Seema- kjer sta oba zaposlena kot- zbirala brzojave. Seemayer je- iz žepa elastičen trak- dejal: "Streles sem s pra- Napravlil je zanjko, notri de- bilico in sprožil. Bučica je- njegovega tovariša Sicking- v. Prepeljali so ga v bol- in zdravniški so izjavili, da- izpuščen.

Philadelphia, Ill., 8. sept. — odbor je prisilil rev. E. kjerja, župnika presbiteri- cerkve, da rezignira, po- ki je bil konfrontiran s mlado- ki se pise Fanny Young in- kjerja, da je bila v Chicagu- v zakonski stan. Duho- star 60 let in ima že sive

Wayne, Ind., 8. sept. — zdravstveni urad nazna- je odpravil karanteno, ki

IZ DELAVSKEGA SVETA.

Za odpuščenimi učiteljicami stoji organizirano delavstvo.

Železniškim kraljem bodo stopili na prste. Železnicarji v Minnesoti so hrabro drže.

Strokovne organizacije podpirajo odpuščene učiteljice.

Chicago, Ill., 8. septembra. — Strokovne organizacije v Chicagu, ki so združene v Chicago Federation of Labor, so sklenile, da bodo moralno in gmetno podpi- rale odpuščene učiteljice, ki so članice učiteljske organizacije, da dokazujejo šolskim oblastim, da se učiteljske organizacije ne more u- ničiti kar tjevendan.

Marguerita Haley, poslovna od- bornica učiteljske organizacije in odpuščena učiteljica, je izjavila, da so namignili, da bi odpuščene učiteljice nastavili, če izstopijo iz učiteljske organizacije. Učitelja- ka organizacija vprav sedaj ne bo odnehala od boja.

Po mestu zdaj kroži petelija, ki jo predlože županu Thompsonu, da porabi svoj vpliv, da bodo odpuščene učiteljice zopet nastavlje- ne.

Delegat Koop je žel velik aplavz, ko je dejal, da bi štrajk šol- arčkov kmalu spametoval trdo- vratne gospode v šolskem svetu. Prav lahko se dogodi, da se tudi štrajk izrabi kot zadnje sredstvo, če druga sredstva ne bodo poma- gala.

Šolska oblast je z odpustom u- čiteljice dosegla ravno narobe, ker učiteljice vedno v večjem številu pristopaje v organizacijo.

Železniške kralje bodo prijeli ma- lo ostroje.

(Washington, 8. septembra. — Justični departament bo izdelal k postavnemu osemurnemu delavni- ku za železničarje dodatek, ki do- loča jetniško kazen za tiste, ki kr- šijo postavni osemurni delavnik.

To je povzročil predsednik San- ta Fe železniške družbe, ki je izja- vil, da se bo brigal, kaj je v po- stavi zapisano, ampak da bo za- kon prelomil.

Hughes je spremenil svojo takti- ko.

Portland, Ms., 8. septembra. — Republikanski predsedniški kan- didat Hughes je v Detroitu na- shodu dejal, da delavci niso še nikdar nekaj zahtevali, kar niso bili opravičeni zahtevati.

Zdaj je gospod Hughes spre- menil svojo mnenje. Na tukajšnjih shodih je ostro napadel zakoniti osemurni delavnik za železničarje. Dejal je, da to ni osemurni delav- nik, ampak je mešani zakon. Vstopil je za razsodišča in rekel, da raje ni predsednik, kakor da bi odobral tak zakonodajstvo.

Če delavci razumejo, kaj je go- voril Hughes, potem gospodu Hug- hesu ni treba odklanjati predse- dništva, ker ne bo izvoljen, pa če a- gitirajo zanj vsi gori od oljnega veličanstva Rockefellerja pa doli do zadnjega kapitalističnega pe- tolinzika.

Hughes dobro ve, da ga vsi de- lavci ne razumejo, in zato se oči- no norčuje iz njih.

Pogajanja železniških delavcov.

Chicago, Ill., 8. sept. — Odbor, ki zastopa delavce iz delavnice 22. železniških družb, se pogaja z zastopniki železniških družb radi osemurnega delavnika in poviša- nja mezde.

Delavci so solidarni pri pogaja- njih, mejtem ko železniške družbe vsaka zase razpravlja z odborom.

Štrajkarji protestirajo.

Virginia, Minn., 8. septembra. V dvorani Stipieša so štrajkarji obdržali velik protesten shod proti postopanju oblasti, ki drže v ječi Searletta, Tresea in druge. Shod je sprejel ostro resolucijo, ki se odpošlje gubernorju (Burn- quistu in uradnikom okraja St.

Louis. Na shodu je govoril J. J. Larden.

Kapitalistični dnevniki poroča- jo, da je stavka končana. To je velika laž. Stavka še vedno traja in bo trajala, dokler jeklarski boroni ne priznajo zahtev štraj- kaških delavcev.

Poročila o končani stavki ima- je namen semkaj zvabiti delavce, da bi tožje slomili stavko. Pa iz- te moke ne bo kruha, ker delav- sko časopisje skrbi, da je delav- stvo obveščeno, da stavka še ni končana.

Angleški strokovno organizirani delavci sborujejo.

Birmingham, Anglija, 8. setem- bra. — Pri otvoritvi zborovanja strokovnih organizacij je dejal Harry Gosling, predsednik zbora, v pozdravnem govoru. "Dana- nji shod dokazuje, da internacio- nalizem ni mrtve. Navzoči so de- legatje iz Združenih držav, Kana- de, Francije in Belgije."

Potem je Gosling dejal, da de- lavstvo zahteva ustanovitev de- lavskega ministristva, zavarova- nje za starost in druge socialne zakone, da olajšajo mukotrpno življenje delavstva.

Stavka rudarjev v Kansasu.

Pittsburg, Kans., 8. septembra. Rudarji so se odločili, da poma- gajo s stavko, da bo nova pogod- ba malo hitreje sklenjena. Ope- ratorem je včasno, koliko časa se sklepa pogodba, dokler rudarji delajo. Najraje bi videli, da bi se sklepala večno, rudarji naj bi pa delali pod starimi pogoji.

Rudarji tudi odločno zahteva- jo, da nova pogodba vsebuje toč- ko, da se organiziranega rudarja ne sme odpustiti brez vzroka in le z dovoljenjem unije. Ta zahteva rudarjev je popolnoma upraviče- na in če se take točke ne sprejme v pogodbo, lahko "bos" odpusti vsakega rudarja, ki ga malo po- strani pogleda.

Rudarji bodite na straži.

Pittsburgh, Pa., 8. septembra. V rudnikih v tej okolici še delajo precej redno. Že dolgo časa niso obratovali rudniki tako živo.

Vsi, ki hočejo sem priti za de- lom, naj se preje obrnejo do svo- jih znancev in prijateljev, da bo- do dobili natančna pojasnila o razmerah, kamor so namenjeni. V dolinah Allegheny in Kiskimini- tas stavka do osem tisoč rudarjev za boljše plačo in boljše delovne razmere. V istem okraju je v za- četku meseca avgusta tri tisoč rudarjev zmagalo v stavki. Plača- ni kapitalistični agenti so izrabili ta dogodek, da so razglasili, da je stavka povsod končana in da so razmere normalne.

Torej še enkrat: Vsak rudar, ki išče delo v teh rudnikih, naj- dobro poižve, kakšne so razmere, da ne bo zapeljan v kraj, v kate- rem rudarji stavkajo.

Še policaji hočejo skrajšati slu- bene ure.

Vaco, Tex., 8. septembra. — Tu- kajšnji policaji so poslali občin- skim oblastim spomenice, v kateri zahtevajo, da se uvede osemurna služba. Če mestni očetje ne pri- znajo te zahteve, bodo policaji zaštrajkali.

(Dolje na 3. strani, 5. stolona)

VREME.

Chicago in okolice: lepo vreme in gorkejšje v soboto; v nedeljo nestanovitno, mogoče dež.

Illinois: lepo vreme in gorkejšje v soboto, v nedeljo nestavitno in mogoče dež.

Temperatura v Chicagu: najviš- ja 72, najnižja 65 stopinj.

Zavezniška ofenziva na zapadu počiva.

Rusi so v ofenzivi na vzhodu.

NEMŠKE ČETE NAPADAJO NA ZAPADU. — AVSTRIJSKE ČETE SO SE UMAKNILE MED ZLOTO LIPO IN DNJESTROM. — NA BALKANSKI FRONTI GRME TOPOVI IN VRŠE SE MANJŠE PRASKE PEHOTE. — NEMŠKE LUKE V AFRIKI IZGUBLJENE. — VIHARNI PRIZORI V OGRSKEM PARLA- MENTU.

Bolgarske in nemške čete so osvojile eno ru- munsko trdnjavo in tri pristane.

ZADNJE VESTI.

Berlin, 9. septembra, brezščno prek Bayville, L. I. — Osnika- ska depeše iz Stockholma se glase, da je v Moskvi izbruhnila revolta, pri kateri je bilo vbitih in ranje- nih mnogo oseb. Ranjene ruske vojske so pustili ležati na vlaku brez pomoči. Nabrala se je množi- ca in protestirala. Vojaki niso ho- teli streljati na množico. Poslali so policojo proti vojakom in na- stal je krvav konflikt.

Rim, prek Londona, 9. septem- bra. — Avstroogrška četa so dne 8. septembra napadle s vso silo tal- janske postojanke na Olvaronu, pa so bile odbite po vročem boju.

Zofija, via London, 9. septembra. — Bolgarske in nemške čete so o- svojile rumunsko trdnjavo Dobrič in Baltik, Kavarno in Kali Akra, luke ob Črnem morju.

Berlin, 9. septembra. — Nemške vojaške oblasti cenijo, da so za- vsemiki v trimesečni ofenzivi iz- gubili en milijon moč, ranjenih, mrtvih in pogreanih.

SFLOŠNI POLOŽAJ.

Po dveh tednih neuspelnega bo- jevanja od strani centralnih sil — odkar je Rumunija v vojni — se je položaj zopet zaobrnil in danes so centralne sile spet na boljšem.

Kakro razvidno iz današnjega londonskega in pariškega poroča- la, je zavezniška ofenziva na za- padni fronti zopet na odmoru. Včeraj ni bilo več angleško-fran- coskih napadov v večjem obsegu, izvzemli nekaj malega južno od Somme, in namesto tega poroča Pariz o odbijanju nemških proti- napadov. Neuradna poročila iz Pariza se glase, da so Nemci do- bili močna pojačenja na somški fronti iz drugih krajev zapadnega bojišča in zdaj bodo poskusili re- okupirati izgubljene pozicije, to- da do danes — pravi Pariz — še niso prišli nikamor.

Na istočni fronti nadaljujejo Rusi v ofenzivo, čeprav bolj poča- si. Petrograd poroča, da je Hallé pod ognjem ruskih topov in valed tega v plamenu. Ob reki Gnili Li- pi se tudi nadaljuje ofenzivno gi- banje kljub trdovratnem odporu Avstro-Nemcev. Berlin pravi, da so se morale avstro-nemške čete umakniti med Zloto Lipo in Dnje- strom pod pritiskom ruske sile, toda v Karpatih in v okolici Dor- navatre na bukovinsko-rumunski meji so bili odbiti.

Na obeh rumunskih frontah prevladuje velik kontrast. Na ju- žni fronti v Dobruži so Nemci in Bolgari vzeli z naskokom močno rumunsko trdnjavo Turtukaj in zajeli vso garnizijo, ki je štela 21.000 moč s 400 častniki in dve- ma generaloma vred. Izguba te trdnjave je prvi veliki udarec za Rumunsko in London je v skrbeh zaradi Bukarešta, ki je oddaljen samo 35 milj od tam. Turtukaj je prva izmed več rumunskih trd- najav, ob Donavi, ki tvorijo o- brambo Bukarešta od južne strani. Petrograd naznanja, da je Turtukaj izgub- ljen. Na severni fronti se pa na- daljuje rumunska invazija Sed- mograške in glasom vesti iz Švi- ce so Rumunci okupirali že več kot 100 mest in vasi na Ogrskem. Deloma potrjuje te vesti tudi Du- naj, ki poroča, da so se avstrijs- ke čete umaknile pri steku Ma- rosa in Toplice vled grozečega obkoljenja po Rumunih.

Na Balkanu narašča kanonada

na obeh straneh v dokaz, da kma- lu pride od infanterijskih napa- dov, samo se ne ve, od katere strani.

Na italijanski fronti so večidel artilerijski boji in lokalni spopa- di, ki nič ne izpremenijo položa- ja.

Situacija na Grškem je taka, ka- kor je bila pred 48imi urami. Iz Soluna poročajo, da je grška gar- nizija iz Seresa, ki se bori proti Bolgarom na lastno pest, reoku- pirala dve fronti v Kavali. Vest seveda ni nikjer potrjena.

Uradna poročila slede:

RUMUNSKA FRONTA.

Nemško poročilo.

Berlin, 8. sept. — Nemške in bolgarske čete so vzele z nasko- kom trdnjavo Turtukaj. Število ujetnikov se cení čez 20.000 vtevali čez 400 častnikov in dva generala. Razen tega so naše čete vplele v Turtukaju več kot 100 topov. Izgube Rumuncev so velike. Ruski napad na bolgarske pozicije v Dobriču je bil odbit.

Rusko poročilo.

Petrograd, 8. sept. — Valed pritiska Nemcev in Bolgarov so Rumunci ostavili Turtukaj.

RUSKA FRONTA.

Rusko poročilo.

Petrograd, 8. sept. — Severno od Dvinska so naše čete prekora- čile Dvino in okupirale nemške zakope. Nemški protinapadi na zapadnem bregu Dvine so bili od- biti. Naši aeroplani so uspešno bombardirali postajo v Baranovi- čih. V smeri proti Brzezany, 25 milj severno od Haliča, in v oko- lici Haliča se nadaljuje bitka nam v prid. Naše čete so pregnale so- vražnika kljub njegovemu trdo- vratnemu odporu iz utrjenih po- zicij in so dospele do reke Nara- luvke, ki se izteka v Gnilo Lipo. V okolici Haliča smo zasedli žele- znico, ki vodi iz Semekovie v Vodnik. Halič je pod ognjem na- ših težkih in lahkih topov in valed tega v plamenu. Tam so na- še čete vjele večerj 5600 sovraž- nih vojakov, med katerimi je 3000 Nemcev. Sovražnik je odprl bombardiranje iz desnega brega Gnile Lipe. V okolici Velitaka v smeri proti Kovelu smo odbili so- vražni napad.

Nemško poročilo.

Berlin, 8. sept. — Južnaistočno od Brzezany, na fronti nadvoj- vode Franca Karla so izvršili Ru- si večerj več brezuspešnih napa- dov. Med Zloto Lipo in Dnjest- rom so se naše čete umaknile na prej pripravljena mesta valed prehudega pritiska Rusov; naše zadnje straže so dospele v nove pozicije v enem dnevu. V Kar- patih, južnozapadno od Zielone (35 milj južnoistočno od Stan- slava) in na Bagaludovi, zapadno od Kirlibade, na meji Bukovine in Ogrske, smo odbili ruske na- pade. Odbiti so bili tudi napadi ruskih in rumunskih čet na obeh straneh Dornavatre (v kotu med Bukovino, Rumunsko in Ogrsko).

Avstrijsko poročilo.

Dunaj via Berlin, 8. sept. — Blizo Olah Toplice (zapadno od Dornavatre, kjer se stekata reki Moris in Toplica) so se umaknile naše čete, katerim je grozilo ob- koljenje od Rumuncev. V zve- z z boji med Zloto Lipo in Dnje- strom so se naše čete umaknile (Nadaljevanje na 3. strani, 1. stopee.)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Izkušaj živno razen nadej in praviš.
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Cene oglašev po dogovoru. Kolopisi se ne
vračajo.

Narodna: Zadolžena država (Ivan Ch-
man) in Canada \$5 na leto, \$1.50 na pol leta
in \$0.50 na tri mesece; Chicago in Indianapolis
\$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.15 na tri
mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s temom:
"PROSVETA"

3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovenic National
Benefit Society

Issued daily except Sundays and Holidays
OWNED BY SLOVENIC NATIONAL
BENEFIT SOCIETY

Advertising rates on agreement

Subscriptions: United States (except Chi-
cago) and Canada \$5 per year; Chicago and
foreign countries, \$4.50 per year.

Address:
"PROSVETA"

3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Jasen dokaz.

Zagovorniki pobratimstva med kapitalisti in delavci, ki trdijo, da ni gospodarskih nasprotov med kapitalisti in delavci, imajo takoj enostaven izgovor pri rokah, če se taka nasprotstva pokažejo v žarki luči v današnji proizvodnji. Ej, to so le izrodki, pravijo ti modrijani, katere se lahko z dalekosežnimi reformami odpravi. Zagovorniki harmonije med delom in kapitalom ne mislijo tako daleč, da se ti izrodki pojavljajo vsaki dan, da je bilo proti kapitalizmu sprejetih že precej reform, in vendar ga niti ena nima v njegovem razvoju, še manj pa spremenila njegov značaj.

V kapitalistični družbi se ne producira za ljudske potrebe, ampak zavoljo profita, ki je bič, ki gonilni kapitaliste, da izkoriščajo do skrajne meje svoje delavce in stezajo svoje krepilje po vedno novih trgih. Če zakonodaja res sprejme reformo, ki olajša butaro izkoriščanja in izmoganim delavcem, tedaj ta reforma zniža profit izkoriščevalcev, in nasprotje med delavskim in kapitalističnim razredom se pokaže jasno kot beli dan.

Če so delavske organizacije močne in vplivne, potem izkoriščevalci odnehajo navidezno, češ, boljše je, da nekaj izgubimo, kot da pridemo ob vse. Ta nekaj, ki ga zdaj izgubimo, lahko kasneje zopet nadomestimo, mogoče še z dobičkom. Ali ni to jasen dokaz, da interesi kapitalističnega in delavskega razreda niso enaki? Kar koristi delavcem, škodi kapitalističnim interesom.

Kapitalisti nam, pravzaprav zagovorniki železniških kraljev, so potrdili to resnico par dni prej, preden je kongres sprejel predlogo osemurnega delavnika za železničarje. Le ogrevajte se za osemurni delavnik, ki pomeni 25-odstotno povišanje mezd za železničarje, so čimeno izjavili zagovorniki železniških interesov. Ali ne veste, da plače vplivajo na cene za živila? Osemurni delavnik bo pognal kviško cene za živila, da bodete strmeli, ker takih cen še niste imeli.

Zagovorniki železniških interesov ne uvažujejo, če lahko uvedejo osemurni delavnik in se stroški zanj pokrijejo iz ogromnega dobička, ki ga imajo železnice vsako leto, temveč enostavno trdijo, da vsako povišanje mezd, podraži življenske potrebščine. In to odgovorja današnjim zakonom v gospodarstvu. Od profita nocoj kapitalisti popustiti tudi centa, torej se morajo izdati za povišanje mezd vrniti na drug način v njih žep.

Železniški kralji so se vpirali do zadnjega osemurnemu delavniku. Hoteli so, da so premagani, da bodo ob ugodnem času zahtevali zvišanje voznih cen za blago po železnicah. Zvišanih voznih cen pa ne bo trpel ne trgovec in ne industrialec, ampak odvalila bodeta zvišanje na delavce. Kadar bo delavec kupoval življenske potrebščine, bo poleg plačil tudi povišano vozno.

In to potrdi, da med delavskimi in kapitalističnimi interesi ni harmonije, temveč vladajo večni boj, ki bo trajal, dokler delavske strokovne in posebno politične organizacije ne bodo tako močne, da se ne bodo zadovoljile le z drobnimi, temveč bodo zahtevale vse, kar jim gre, ker so delavci stvaritelji vsega bogastva. To je pa

strmoglavljenje kapitalističnega gospodarstva in začetek nove dobe, dobe socializma.

Konvencija društva Barbara v Forest City, Pa.

V torek, dne 5. septembra je prišla konvencija dr. sv. Barbare v popolnim delom. Po poročilu poverljivega odbora je več delegatov svetovalo, da se izvoli vse potrebne konvencije odbore, vstevši tudi predsedništvo konvencije. Nastala je precej dolga in burna debata, katere so se udeležili skoro vsi navzoči. Po daljši razpravi je konvencija suspendirala vse točke v sedanjih pravilih, ki določajo, da gl. predsednik vodi konvencijo. Da se susp. omenjene točke, je bilo 44 glasov, proti pa 4 glasovi. Nato je sledila volitev predsednika in dveh podpredsednikov, ki imajo voditi konvencijo. Predsednikom konvencije je izvoljen E. S. Tauehar, prvim podpredsednikom Frank Teropšič in drugim podpredsednikom pa Jakob Dolenc.

Nato je konvencija sklenila, da se najame državnozapriseženega izvedenca, kateri naj pregleda račune društvenega poslovanja zadnjih treh let.

Sklenjeno je bilo tudi, da se da preračunati društveno stanje v splošnem, državnozapriseženemu aktuarju glede solventnosti društva. To se da izvršiti po konvenciji takoj, da bode poročilo aktuarja obelodanjeno pred koncem leta.

Izvoljeni so bili še razni drugi odbori, ki bodo zpolnjeni za časa konvencije. Izvoljen je bil tudi odbor za sestavo vspeveda in dnevnega reda konvencije. Nato so sledila poročila gl. uradnikov. Poročevalce.

Iz slovenskih naselbin.

Cleveland, O. Konvencija Slovenske Dobrodelne Zveze, prične se dne 11. septembra 1916 ob 8. uri zjutraj v John Grdinovi dvorani 6023 St. Clair Ave.

Eveleth, Minn. Konvencija J. S. K. J. začne se tu v ponedeljek dne 11. septembra 1916. V Prosveti je bilo pomotoma poročano, da se konvencija začne 5. septembra.

Eucled, O. Poročil se je tu rojak Frank Skatin, z gospico Jenie Remškar. Mnogo sreče!

E. Moline, Ill. Poročati mi je žalostno novico o smrti 35 letne Mary Ziderič. Napadla jo je vročinska bolezen in po 16. dneh trpljenja preminila je dne 25. avgusta. Zapuščena žalujočega soproga in pet nedoraslih otrok v starosti od deset mesecev do 14 let. Doma je bila iz Krške Vasi, okraj Krško na Dolenjskem, kjer zapuščena stariša in nekaj sorodnikov. Bila je članica neke češke jednote in novostanovljenega društva Mississippi, šte. 286 S. N. P. J. V imenu vseh tukajšnjih članov S. N. P. J. izrekam žalujočim ostalom iskreno sožalje.

Anton Gradišek.

DOPISI.

Chisholm, Minn.

Sicer sem z mojimi novicami bolj pozem toda boljše je pozno, kot nikoli. Vsekakor bi rad rojake kolikor mogoče seznanil z razmerami v stavkovnem okrožju.

Dne 27. julija prikorakali so stavkarji iz sosedne naselbine Hibbing k nam. Pred finsko dvorano pridružili smo se sprevedu tudi mi, nakar smo odmarkirali proti naselbini Buhl. Bilo nas je 777 navdušenih stavkarjev, ki se nismo strahili nobene zapreke niti 97 stopinj vročine. Pri mestu Buhl smo se vstavili za kake pol ure, da smo se malo oddahali. Ko so se nam pridružili še tamkajšnji stavkarji smo odkorakali naprej proti Virginiji. Daljava med mesti Chisholm in Virginija znaša kakih 24 milj. Za v taki vročini je bila to precej dolga pot. Policija na avtomobilih nam je bila vedno za hrbtom in ni dovolila nikomur, če tudi je vročine in žeje omagoval, da bi si v seneli odpočil in oddahnil. Rekli so nam ti gospodje pokeisti, da nimamo druge pravice, kot po cesti naprej iti dokler ne pridemo do kraja, kamor smo se namenili.

Iz mnogih hiš ob poti pozdrav-

Kakšna pijača prihaja v kraje, v katerih zapovedujejo prohibicionisti.

ljali so nas zavedni delavci. Po 12 urni hoji prišli smo zvečer ob osmih v mesto Virginia, kjer se nam je pridružila zopet armada štrajkarjev, tako, da naj je marširalo vselj skup nad 2 tisoč po ulicah mesta Virginia. Pred finsko dvorano čakala nas je godba in živjoklici iz tisočih gri in v vseh mogočih jezikih so nas pozdravili. Pozabili smo na svojo trudnost in krvave noge. — Ko smo dobili nekoliko okrepčila začeli so se govoriti v raznih jezikih, v dvorani in zunaj. Na prostem je govorila znana agitatorica E. G. Flynn in žela je burno pritrjevanje. Ko so bili govori končani, oglasile so se pesmi v raznih jezikih, zasvirala je znana finska godba pa tudi naši jugoslovanski tamburši zaigrali so nam nekaj krasnih koračnic. S tem je bil dne vni (in večerni) red končan. Jit štrajkarji so se razšli k svojim prijateljem in znancom. — Poza-bil sem prej omeniti, da nam je policija na poti med Chisholmom in Virginijo ugrabila in zaprla enega štrajkarja Slovenca samo zato, ker je medpotoma ogovoril enega prijatelja, ki je stal ob poti in gledal parado.

Drugi dan 28. julija zbrali smo se zopet v finski dvorani. Pripe-ljalo se je še več štrajkarjev, ki so bili prejšnji dan zadržani in se nam pridružili.

Po prostem zajuterku začeli so se zopet govoriti in petje v finski dvorani. Nato smo se zbrali in v lepji vrsti korakali skozi mesto. Od policije smo dobili ukaz, da z godbo ne smemo skozi mesto in temu povelju smo se pokorili. Ko je pa dospel naš spreved z ameriško zastavo na čelu, do sredine mesta, nas je pa hotela policija sploh ustaviti, da bi ne smeli več naprej. To pa naših goloroki korenjakov ni vstrašilo, stopili so naprej in enostavno prodrli policijski kordon. Parada se je pomikala nato nemoteno naprej, policijski junaki so pa debelo gledali.

Iz Virginije smo korakali v Eveleth. Tam so nas pozdravile nabite puške in samokresi in tudi ena strojna puška vrhu nekega griča. Mislimi so pač, kako nas bodo s tem prestrašili. Pa so se jako motili. Mi smo veseno prišli v mesto in dosegli, kar smo bili namenjeni. Svojo prijaznost pa so nam na Evelethu pokazali s tem, da so nam zaprli vsa jedila in pijače. Tako se godi v mestu, nad katerim vlada železna kompanijska roka. Morajo ubogati povelja rudniških baronov, če je prav proti njih volji.

V Evelethu pridružila se nam je zopet cela armada stavkarjev iz drugih naselbin, tako, da nas je bilo zbranih čez štiri tisoč, ko smo marširali nazaj proti Virginiji.

Pozdrav vsem stavkarjem izrom železnih okrožij!

G. B.

Hibbing, Minn.

Zemljedelska razstava (St. Louis County Fair) je častno zastopana s pridelki slovenskih farmarjev. Gospod Jakob Štukel iz Chisholma, po domače "kralj krompirja" (Potato King), kakor je najbolj znan širom tukajšne okolice ima prvo nagrado za par volov. Prve čene ima tudi za krompir (Carmen, Early Ohio, Burbanks), polaj, gomilec, rožman itd. Dalje ima izredno lepo deteljo, buče, melone, solnčnice, zelenjavo in da ne pozabim toba-kovega zelišča.

Hočem dokazati našim ljudem, da ni samo "majna" edina pot do izveličanja in prepričati one, ki ne verjamejo v severno Minne-soto, da so tukaj kakor kjerkoli drugje dani pogoji za uspešno farmarstvo. Treba samo izkušnje in pridnega dela.

D. B. Vujnovič iz Hibbinga je dobil prvo nagrado za Jersey kravo.

O tej priliki opozarjam slovenske farmarje na novi federalni zakon od 17. julija 1916 o federalnih posojilnicah za farmarje. — Princip je sledeči: Posojila se do-bijo na nezadolžene farme (first mortgage) do polovične cene vrednosti sveta in 20 odstotkov vrednosti na izboljšanja. Za odplačila je določen rok od 5 do 40 let računajoč ne več kot 6 odstotkov obrest.

Poročevalce.

Glencoe, O.

Mogoče bo katerega zanimalo, ako malo opišem veselico, katero je priredilo naše dr. J. Z. šte. 54 S. N. P. J. v proslavo svojega desetletnega obstanka, dne 4. septembra. Proslava desetletnice se je vršila natančno po programu, že prej objavljenem v "Prosveti", "Proletarcu" in "Radniški Straži".

Točno ob dveh popoldne pozdravi društveni predsednik navzoče in jih pozove k redu. Tajnik poroča ob kratkem razvoj društva od ustanovitve, pa do danes in sicer sledeče: V novembru l. 1906. se je ustanovilo tu društvo z imenom Jutranja Zora, in se pridružilo S. N. P. J. Od tega časa je dr. sprejelo 61 novih kandidatov, od drugih društev jih je pristopilo v tem času 40. Skupaj torej 113 članov in članice. Od teh je bilo izključenih radi neplačanja asek. 22, prestopilo k drugim društvom 24, umrli 3. Društvo šteje danes 64 članov in članice in 28 otrok.

Vseh dohodkov je imelo dr. \$7597.78, stroškov pa: \$7423.81; v blagajni imamo danes \$173.79.

Na gl. urad smo plačali skupno \$6162.43. Prejeli po: Bolniške podpore \$2228.00, smrtnine \$2200.00. Skupaj prejeli od jednote: \$4428.00.

Blagajnik J. Z. je v daljšem govoru omenil teškoče, v začetku razvoja društva in sploh cele jednote. Med drugim spomnil se je

tudi treh umrlih sobratov, kateri so vsi umrli nasilne smrti. V znak sožalja so, na predsednikov poziv, vsi navzoči vstali.

Na to je nastopil sodrug E. Kristan. Govoril je najprej v slovenskem, potem v hrvatskem jeziku. Njegov govor hvaliti, bi bilo menda odveč. Oni kateri so imeli srečo ga slišati že vedo, tistim pa, kateri ga še niso čuli jim priporočim, naj najdejo priliko ga sami slišati. Žal jim gotovo ne bo.

Slavnosti se je vdeležilo veliko števil članov in članice društva šte. 4 iz Neffs, O. nekaj iz Maynard, O. iz Bellaire, O. in še posamezniki od drugod. Prišel je tudi potovalni zastopnik "Prosvete" Zakrajšek.

Lepa hvala vsem, kateri so se vdeležili slavnosti. Pričakovali smo sicer večje število, še iz različnih drugih krajev. Vzrok, da udeležba ni bila številnejša bilo je najbrž to, ker je slaba železniška zveza in ker so imeli združeni rudarji isti dan parade in piknike, po raznih mestih. V finančijem oziru je veselica dobro izpadla. Nismo se nadejali takega vspeha. Prepričani smo bili, da ne bomo krili stroškov z dohodki, a vkljub temu da, so bili ogromni stroški za tako malo naselbino (okoli \$25.00) so se vendar krili z dohodki in še bo ostalo kake tri desetake. Za to pa se imamo v prvi vrsti zahvaliti, našim pridnim članicam, posebno sestri J. Rebolovi, kateri je bilo na skrbi želodčno vprašanje. Pri-znati je treba, da je bilo to vprašanje rešeno v zadovoljstvo vseh. Seveda so tudi druge članice in rojakinje pomagale, ker dela je bilo itak dosti za vse. Tudi člani niso počivali, da so vse uredili in pripravili za veselico. Lepo, hvala izrekam vsem posebno pa še zunanjim sobratom in rojakom za njih trud in požrtvovalnost!

J. K.

S pota.

V Glencoe, O. dospel sem dne 3. septembra. Rojaki in sodruzi so me prijazno sprejeli, ter mi razkazali vse mestne znamenitosti. Pravili so mi tudi, da drugi dan pride v Glencoe, kot govornik sodrug Ebin Kristan iz Chicago; dalje so mi povedali, da po officialnem vspevodu bo prosta, zabava in ples. Kaj takega pa ni za pustiti, sem si mislil. Počakal sem torej v Glencoe do drugega dne in ni mi bilo žal, ker takega govornika se ne sliki vsak dan. Zabava je bila pa tudi izborna. Skoda, da niso bili navzoči rojaki iz Warwooda W. Va. slišali bi bili marsikaj novega in zanimivega. Priporočam jim pa, da pridno čitajo Prosveto, naš pravi delavski dnevnik.

Vsem prijateljem in sodrugom v Glencoe, O. se iskreno zahvaljujem za vso prijaznost in naklonjenost. Posebno se zahvaljujem

Nacetu Zlembergerju za vso "gost-nost," ki jo je imel z menoj. Od tu odhajam proti Salem, Youngstown, Girard in Struthers. Pozdravi!

Louis Zakrajšek,
zastopnik za Prosveto.

Indianapolis, Ind.

Malo se oglašam jaz, drugi pa še manj, tako, da res ni čudno če svet pozabi, da tudi mi še eksistiram.

Kot je bilo že poročano nastal je v tukajšnjih tovarnah štrajk že pred več tedni. Naznaniti mi je sedaj, da so delavci dosegli popolno zmago. Dne 2. septembra so delavci mednarodne unije volili svoje zastopnike. Tudi Sloveni nismo zaostali in izvolili tri rojake v ta odbor. Sloveni so bili v tem štrajku dosti požrtvovalni, za kar jim gre čast.

Kot omenjeno, smo zmagali na celi štiri. Kompanisti so morali to di vse črnce odpustiti, dasi so se vpirali. To naj bi vsem delavcem služilo za vzgled kaj lahko dosežejo, če so složni in organizirani.

Delavski praznik 4. septembra smo tudi imenitno obhajali. Obhod po mestu je bil naravnost preličen. Tudi Slovenec se je tega pohoda vdeležilo precej število. Drugo leto upam pa, da jih bo še več.

V sporedu so nosili tudi napise: "Živel 8 urni delavnik!" Rečem vam, da mi je kar srce poskakovalo veselja. Osemurni delavnik to je bilo vedno naše grolo. Osem ur za delo, osem ur za obrazbo in osem ur počitka. A more kdo trditi, da so te zahteve pretirane?

Videli smo pred nekaj dnevi kako so mogočni železniški kralji vklonili svoje tilnike. Vklonili j niso pred predsednikom Wilsonom ampak pred organiziranim delavstvom. Nastop predsednik Wilsona za osemurni delavnik železničarjev, ni bil toliko iz ljubezni do organiziranega delavstva kot zato, da si ugledi pot do petnega predsedniškega stola.

Rojaki, na dan volitve pokazite, da ste močnejši, ki mislite z vsjo lastno glavo. Ne poslušajte buržoasnih agitatorjev, ki vam volitvah obljubujejo nebo in zemljo, ko so dosegli zaželjene ur-pa vas pozabijo. Volite za kandidate socialistične stranke, ki edina prava delavska stranka.

A. Mravljec.

Dodson, Md.

Dodson je precej velika slovenska naselbina blizu meje W. V. Pred par dnevi mudil sem se tu kot zastopnik Prosvete. Rojaki so me sprejeli izredno prijazno ali mi na roko v vseh oziirih in postregli s pravo slovensko gostoljubnostjo. Ne bom jim tega pobil in rad bom zopet posetil ideni Dodson, kadar prilika nastane. Tudi precej naročnikov Prosveto sem dobil. Rad bi bil ostal med prijaznimi rojaki, delo me je klicalo naprej.

Iskrena hvala vsem gostoljubnim rojakom za njih naklonenost in gostoljubnost, pa na vso lo svidenje o priliki!

Frank Ahlin,
zastopnik Prosvete

Naznanilo in zahvala.

Tem potom naznanjamo, da nemila smrt ugrabila iz našega nima, našega ljubljenega očeta, ziroma soproga

Josipa Jansha.

ki je dne 18. avgusta za vselej spal. Pokojnik je bil 34 let star doma iz Drenov Griča pri Vrbi-ki.

Ob enem se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, znancom sorodnikom, ki so v boleznih in času smrti pokojnika kaj pomagali in se vdeležili pogreba. Sebeje se še zahvaljujem dr. Moška. Jednakopravnost, 119 S. N. P. J. za darovane žene vence, Slovenski Nar. Jednoti, pa za točno izpisane smrtine. Se enkrat priščala bomo vsem — pokojniku pa zemljica lahka.

Waukegan, Ill. sept. 5. — Zalujoci: Frances Jansha, va, Julia in Kristina Jansha, re.

LISTNICA UREDNITVA
Vse dopisnike, posilje na ki pišejo s strojem, prosimo, naj ne pišejo pregrtega. Nal-mi moralo bi biti vedno praznega prostora za osem popravo.

M. Miller, Chicago, Ill. Po-nik je bil član S. N. P. J. in tako naznanilo ne računamo

Evropska vojna, mehiška in inozemske vesti.

pred premocijo sovražnika v pripravljenosti.

BALKANSKA FRONTA.
Francosko poročilo.
Solun via Pariz, 8. sept. — Silovito artilerijsko bombardiranje se razvija na vsi fronti v grški Macedoniji. Najhujša kanonada se vrši ob Strumi v okolici gore Beles in blizu Doiranskega jezera.

FRANCOSKA FRONTA.
Angleško poročilo.
London, 8. sept. — Razen običajnega topniškega dvobojevanja in lokalnih spopadov z bombami in kaj poročati iz bojišča ob Sommi. Vjeli smo nadaljnjih 50 Nemcev z dvema častnikoma. Južno od Ginehy in Riehebourg Avenue smo vdrl v sovražne zapreke in prizadjali Nemcem velike škodo. Zadnjo noč so Nemci streljali v Armentieres.

FRANCOSKO POROČILO.
Pariz, 8. sept. — Severno od Some se je vršilo večeraj silovito artilerijsko bombardiranje na različnih krajih, toda infanterijskih bojov ni bilo. V zakopu, ki smo ga osvojili z drugimi vrstami, smo našli še štiri avtomatske puške in 16 streljanih pušk. Južno od Some je sovražnik našel na tako hud ogenj iz naših streljanih pušk, da ni mogel izvršiti nobenega protinapada. Istočasno je Denicourt smrt raztegnil na naše pozicije čez nekaj zapokopov vršili 50 Nemcev. V Sampansu je naš ogenj razpršil nemško izveščevalno posadko in dobili smo nekaj vjetnikov. Na desnem bregu Mase (Verdun) je sovražnik bombardiral naše nove pozicije v gozdu Vaux—Chapitre, kar smo osvojili prejšnjo noč. Zadnjo noč smo izvedli napad in dobili 250 mož vstevši šest častnikov. Na ostalih krajih bojišča je bila le kanonada in presledkih. Kljub slabemu vremenu v noč 7. in 8. septembra je 16 naših letalov metalo bombe na pogoje in sovražne magazine. V Verdu je nastal velik požar.

Nemško poročilo.
Berlin, 8. sept. — Bitka ob Sommi se nadaljuje na vsi črti. Anke ponavljajo svoje brezsvape napade s posebno trmaglavostjo blizu Ginehy. Francozi so tu napadali na severnem delu bojišča, toda so se razbili ob našem ognju. V okolici Berny-Denicourta in na obeh straneh kanonade smo ustavili ofenzivno protinapad.

ITALJANSKA FRONTA.
Avstrijsko poročilo.
Dunaj via Berlin, 8. sept. — Na italjskem je nekoliko narasla artilerijska aktivnost. V okrožju Ginehy se je vršilo bojevanje groz gorskega vrha Forame, katerega smo začasno izgubili in opet rekupirali s pogumnim protinapadom. — Večera so italjanske čete prekoračile Vojso Peranu v Albaniji. Naši rezeristi na levem krilu so napadli sovražnika in ga vrgli nazaj; potem so naši topovi bombardirali sovražnika, ki se je umikal na desni bregu reke.

Italjansko poročilo.
Rim, 8. sept. — Vzlic skrajno slabemu vremenu je bila artilerijska precej delavna ob Brenti in v dolini Tesino, na gori Cauriol in dolini Fiemme, istočno od Ginehy in na Krasi. Na čelu Rio Felice in v dolini Bolte so naše divizije uničile sovražni oddelki, ki hoteli nenadno napasti naše pozicije na Punta del Forame. Vjetnikov, ki so ostali živi, pridobili naše domnevanje, da imajo vstreljati velike izgube v enem okolišču zadnjih par dni.

KAVKAZSKA FRONTA.
Rusko poročilo.
Petrograd, 8. sept. — V smeri proti Kibi in Ognotu se nadaljuje trnje bojevanje.

ključavničarjem pozdravilo rumunske vojske.
Ved političnih komplikacij, na Ogrskem, ki so nastale po vojni z Rumunijo, je imel ogrski državni zbor v četrtek prvo tajno sejo.
Berlinu se veseli.
Berlin, 8. sept. — Vest o padcu rumunske trdnjave Turtukaja je povzročila veliko veselje po vsi Nemščiji. Na mnogih hišah v Berlinu vrtajo bolgarske zastave in trgujevalci, ki prodajajo belike bolgarskega kralja Ferdinanda in bolgarskih generalov, delajo dobro kupčijo. Brzojavke iz Sofije poročajo, da so Nemci in Bolgari po padu Turtukaja odprli stransko kanonado na rumunske pozicije ob ustju reke Argeju in okrog Oitenice. Delajo se priprave za prehod čez Donavo.

London je v skrbeh.
London, 8. sept. — London nerazumno pričakuje nadaljnjih vesti iz Rumunske, kjer so prvo večjo bitko in vseh dobili Nemci in Bolgari z okupacijo trdnjave Turtukaja. Nemško-bolgarska artilerijska je zdrobila mogočne utrdbe tega mesta v kosce in vsa garnizija, ki je branila mesto, je padla v roke napadačev. Rumunci so dobili nalogo, da zapuste trdnjavo in če so bili pripravljeni za odhod, toda Bolgari so brž naredili za mestom neprodoren zid topniškega ognja, ki je prišil Rumunce, da so kapitulirali. Turtukaj odpira pot čez Donavo, od koder se vleče odprta dolina do Bukarešte.
Velika ruska armada se je združila z Rumunci v Dobruži in nemško-bolgarski invaderji so se začeli ob močno ofenzivo. Pri Dobruži so Rusi že vprizorili protinapade, o katerih poročajo Berlin, da so bili odbiti, toda vse kaže, da je nemško-bolgarsko protinapade na tistem mestu ustavljeno.

Grki rekupirali dve forti.
Solun via London, 8. sept. — Grška garnizija iz Seresa, 45 milj severnoiztočno od Soluna, je pod poveljstvom polkovnika Kristodoulosa primarkirala v Kavalo ob Egejskem morju in rekupirala dve trdnjavi, kateri so vzeli Bolgari nedavno tega. Kristodoulos je izvršil 1700 drzni čin kljub velikemu naporu in njegova garnizija je štela samo dva polka. Prekoračiti je moral velik kos ozemlja, ki je zasedeno z oddelki sovražne armade. V boju je izgubil samo petnajst mož.

Nemška luke v Afriki so izgubljene.
London, 8. sept. — Vojni urad javlja, da je britiška armada v nemški iztočni Afriki osvojila dve luki Kilwa Kivinje in Kilwa Kisivani; prva je oddaljena 150 milj južno od Dar-Es-Salaama. Obe luki sta se podali, ko so Angličje grozili z bombardiranjem.

Zračni napad na Brusel.
Hang via London, 8. sept. — 15 zavezniških letalov je bombardiralo Brusel v Belgiji zadnjo sredo. Napad se je izvršil ob eni uri popoldni in med pokanjem protizračnih topov so treskale bombe do zore; eden letalec je bil zrušen na tla v bližini mesta, ko so zračni napadaleci odhajali. Očividci poročajo, da ni bilo posebnih škod in usmrčen ni bil nihče, kajti ljudje so se brž poskrili v kletih. Poročevalec javlja, da se zračni napadi na Brusel in druga večja mesta v Belgiji ponavljajo zelo gosto in Belgijanci da se tega veselijo, kajti upajo, da je to dokaz naraščajoče moči zavezništev, ki jih bodo prejšnjim osvobodili nemškega področja.

ly, Appony, Andrássy it., je ostro kritiziral in napadla ministrskega predsednika Tisza zaradi avstro-ogrške zunanje politike. Tisza se je branil nekaj časa in zagovarjal vlado, toda, ko je opozicija vedno bolj naraščala, je končno privolil, da zbornica razpravi o predlogi Apponija, ki zahteva, da se takoj snidejo delegacije Avstrije in Ogrske in pretresajo zunanje zadeve obeh državnih polovic. Seja v sredo je bila tako vzburla, da je Tisza grozil, da ima pooblastilo za razpust parlamenta še v žepu. Groz Andrássy je kritiziral program barona Buriana, ministra za zunanje zadeve na Dunaju, da je njegova površina politika povzročila vojno z Italijo in Rumunijo, za kar zasluži, da ga pokličejo delegacije na odgovor. Andrássy je, markiz Pallavicini, je tudi napadal Avstrijo rekoč, da jo je "Rumunija potegnila za nos". Tisza je odgovoril, da nima Ogrska pravice vzklikati se v notranje zadeve Avstrije in jo siliti na sklicanje delegacij, a kljub temu ni nasproten, če gre tozadevna predloga na debato.

AMERIŠKO-MEHIŠKA KIBOV-NA KONFERENCA.
New London, Conn., 7. sept. — Ali je vlada Carranze dovolj močna, da lahko prepreči banditske napade na ameriškem teritoriju in masakriranje Američanov v Mehiki?
To je bilo prvo vprašanje, o katerem je razpravljala mirovna komisija na svoji prvi seji, ki se je vršila večeraj.
Ko so mehiški člani komisije oddali svoje poverilnice, so izjavili, da v imenu Carranze zahtevajo sledeče:
1) Ameriško vojaštvo mora oditi do zadnjega moža iz Mehike.
2) Zedinjene države naj štiti mehiško-ameriško mejo.
3) Vlada Zedinjenih držav naj pripozna sposobnost za vzdrževanje reda mehiške vlade pod prvimi načelnikom Carranze.
4) Zedinjene države naj pripoznajo dejstvo, da Carranza polaga temelj vzgojevalnim, gospodarskim in transportacijskim reformam, ki bodo povzdignile Mehiko na stopnjo Amerike.
5) Izdeli naj se pogodba med Zedinjenimi državami in Mehiko, ki bo natančno določila pogoje za preprečitev nadaljnjih dogodkov ob meji, iz kakršnih izvirajo sedanje diference. Mehikanci so menili, da ameriške vojske čete ne smejo več prekoračiti meje pod nobenim pogojem.

Ameriški komisarji so nato izpraševali Mehikance, kakšno jamstvo morejo dati glede sposobnosti Carranze vlade za vzdrževanje reda in miru, ko pa zahtevajo odstranitev ameriških čet iz mehiškega teritorija. Pri tem so omenili, da je Villa še živ in močan in da li morejo jamčiti, da ga Carranza lahko užuga preden zopet vdere na ameriška tla. Mehikanci so odgovorili, da Villa samó zato napada Amerikance, ker hoče ovrati vlado Carranze in jo spraviti v neprimilike. Toda njegova namera, da bi provocal vojno med Ameriko in Mehiko in izpodjel sedanjo mehiško vlado, se ni posrečila in danes je Carranza močnejši kot je bil kdaj poprej. Zedinjene države ne smejo imeti najmanjšega strahu pred Villó.

Ameriške vesti.

Bradford, Pa., 8. septembra. — Tukajšnja pošta so obiskali tolovaji po noči in z nitroglicerinom razgnali blagajno. Ko je jutraj prišel poštar Clarence E. Storins v urad, je pronašel, da so roparji vzeli s seboj za \$250 znanik in \$20 v gotovini.
Pittsburgh, Pa., 8. septembra. — Vsi poizkusi, da bi pogasili ogenj v znamenitem gorečem tiskovniku na južni strani mesta, se niso obnesli. Stanovniki 19. varde, ki prebivajo nad rudnikom, se pri tožnjem zopet radi dima, ki prihaja iz razpok.
Rudnik, katerega uhod se nahaja pri Banksville, miljo in četrto proč od Cape May ave, je zapuščen že skoraj petdeset let. Od tega časa tudi gori in semintje se prikazuje plamen iz njega. Včasih prihajajo iz njega tudi izhlapevine, podobne izhlapevinam ognjenikov. Po vsakem dežju prihaja navadno iz rudnika več dima in izhlapevin.

Oška je Beechview postal del mesta, do bili ognjenici večkrat požarali in napadali so skoro vsi tednov karšele potoke vode v rudnik. Ali v taki potokusi se prinesli le začasno pomoč.
Pred nekaj leti se inženirji od Map-Cape ave, naspraviš nov hodnik, da bi lažje pogasili ogenj. Najeti so delavci, ki so šli v rudnik, a naleteli so na trd ogenj, da so bežali iz rudnika in komaj rešili svoje življenje.
Frederick Edgar, ki živi nad gričem na Cape May ave, kjer se večkrat prikazuje plamen, trdi, da mora goriti blizu njegove hiše, ker je njegova klet vsaj zelo vroča. Njegovi sosedi izjavljajo, da je zemlja vsaj zelo vroča in da je nemoženo saditi zelenjavo na nji.

Lima, O., 8. septembra. — Sodnik William Klinger, ki predstavlja veliki poroti, je priporočil, da morajo biti izgnani, ki so šerifu dali vrv okoli vratu, ker niso mogli najti zamorca, da bi ga linčali, ostro kaznovani. Svojo priporočilo je utemeljil z besedami:
"Po tem zločinu je drhal nevarnih meščanov vladala nekaj dni naše nesrečno mesto. Drhal je ravnotako brutalna kot nasilnež, ki je napadel to ženo. Drhal mora biti kaznovana."

Cleveland, O., 8. septembra. — Radi majhnega prepira zavoljo prestopnega listka je neki Constantino Cipriani potegnil samokres in ustrelil sprevednika na vozu cestne železnice, ko je voz ustavil pri Monroe ave., S. W. Po storjenem zločinu je morilec skočil z voza in tekel s samokresom v roki, kolikor so ga neke noge. Za njim je tekla množica in vpila: "Primate ga, držite ga!"
Nasproti je prišel težak voz in voznik je zapeljal voz počez na hodnik, da morilec ni mogel naprej. Deset, sto rok se je stegnile po njem in morilec je prosil milosti. K sreči je prišel policaj McCarthy, ki je rešil morilec iz rok razjarjene množice in ga spravil na varno za jetniško omrežje.

Green Bay, Wis., 8. sept. — John L. Fogarty, glavni ravnatelj papirnice v tukajšnjem mestu izjavlja, da bodo lesno kašo za izdelovanje časnikarskega papirja sedaj dobivali iz zaliva St. Lawrence na Labradorju. Do sedaj sta pripeljala lemo kašo dva parnika, pet parnikov pa še pričakujejo.

Winona, Minn., 8. septembra. — Prek mesta je divjal silen vihar, spremljan s hudimi nalivi, ki je ruval drevje, drobil kipe, odkrival male hise in zrušil veliko ledenico. Poročila iz okolice dokazujejo, da je vihar najhujše divjal v mestu.
Tovorni voz, ki je stal na stranskem tiru Chicago, Milwaukee & St. Paul železnice, je ušel proti La Crosse, ki se je pa nekaj milj od mesta ustavil, ko je ponehal vihar.

Jefferson City, Mo., 8. septembra. — V tukajšnji kaznilnici je v delavnici za metlje izbruhnil požar. Vse material za izdelovanje metel je uničen. Škode je več tisoč dolarjev. Delavnico za metlje obratuje neka kapitalistična družba. Splošno sodijo, da je bil ogenj podtaknjen.

Neki kaznencec, ki je ravnokar prišel iz ječe, se je zgledal v uradništvo kapitalističnega dnevnika "The Kansas City Star", in je dejal, da so v tej kaznilnici hujše razmere kot v pekló.

15.000 milijarjev odpuščenih iz sluzbe.

Washington, D. C. 8. sept. — Vojni departmet je večeraj odpustil iz zvezne službe 15.000 vojakov regimentov milice, ki se nahajajo na mehiški meji. Med odpuščenimi regimenti, ki se zdaj vrnejo domov, sta prvi in drugi Illinoiski polk in ostali iz raznih drugih držav, skupaj okrog 15.000 mož. Razen tega je odpuščenih kakih 1500 vseučilišnih dijakov.
V krogih vojnega departmeta so mnenja, da bodo odpušteni še ostali milijarji, ki so na meji, in namesto teh bodo poklicani v obmejno službo vojski, ki se nahajajo v državnih mobilizacijskih taborih — kakih 40.000 po številu. Razen tega bo opravljala službo ob meji regularna zvezna armada.

Slovenska Narodna
Ustanovljena 9. aprila 1904

Podporna Jednota
Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILLINOIS.
UPRAVNI ODSEK:
Predsednik: John Vogrič, box 314, LaSalle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, b. 86, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Jozef Kuhelj, 9469 Ewing ave. S. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Telephone Lawndale 4635.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapisknik: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.
NADEBNJI ODSEK:
Jozef Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741—1st St., La Salle, Ill.
F. S. Tauscher, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
FOROBT ODSEK:
Anton Hraat, 811 95th Ave., New Duluth, Minn.
Anton Peterlin, 6307 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Jozef Radilek, 679 box, Smithon, Pa.
Rudolf Pieterlek, 436 box, Bridgeville, Pa.
Albina Hočevar, 18 Beard ave., Detroit, Mich.
UREDNIK "PROSVETA"
Jozef Zvertnik, 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
VRHOVNI IZDAVNIK:
F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.
Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo glavnega urada, se imajo pošiljati na gl. tajnika.
Pritožbe glede nerednega poslovanja na predsednika nadzornega odseka Jozef Ambrožiču.
Zadeve prepirljive vsebine predsedniku poretnega odseka, A. Hraatu.
Vse druge stvari, ki imajo stik s "Prosveto", izvemli sprejembe nadzornikov krajevnih društev pa "Prosveti", 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Iz delavskega sveta.

(Nadaljevanje iz prve strani)

Izvrstno sredstvo.

San Francisco, Cal., 8. sept. — Tukaj staknajo kuharji in mnogo stavkovnih straž je bilo kaznovanih, ker so pred restavracijami opozarjali občinstvo na stavko. Da se izognejo kaznim, so postavili pred restavracije osle z velikimi lepaki na hrbtu: "Lastnik te restavracije je nasprotnik unije." Do sedaj policija še ni aretirala nobenega osla.

Stavka kovinskih rudarjev.

Bazite, Ark., 8. septembra. — Tukaj je zastavkalo do tisoč kovinskih rudarjev za krajši delovni čas, boljše mezdo in priznanje unije.

Razmere v rudnikih so bile strašne. Rudarji so delali po deset ur na dan in prejeli so po 20c plače na uro.
Občinstvo simpatizira s štrajkajočimi rudarji in jih podpira z živčem.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo ne upravitelstvo.

ROBERT W. LAYER
ARCHITECT
118 N. La Salle St., Chicago,
ki je izdelal načrt za gl. urad S. N. P. J. se priporoča Slovencem za izdelovanje stavbinskih načrtov.
Tel. Franklin 5501
TEL. NA DOMU AUSTIN 35003

\$1.40 GALONA
Garantirane Viske
Dobroznana "Lucky Tiger" se prodaja sedaj po cenah, ki so je morali plačevati prej klonerji za celó sode. Je zelo okusna in dobra — prodaja se s jamstvom, da boste gotovo zadovoljni, ako pa ne se vam denar vrne.
Stulz Brothers
Department 156
Kansas City, Mo.

NORTH SIDE STATE BANK
ROCK SPRINGS, WYO.
IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00
Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI.
Mi posilimo denar vašim prijateljem v stare domovine po najnižjih cenah.
Plačujemo 4 odstotne obresti na bančne vloge.
Matka, Konvencionalna in Napredna Institucija.

Naročite se na dnevnik "PROSVETA"
Najboljši slovenski dnevnik v Zd. državah. List prinaša dnevno dobre, podučljive članki, novice iz starega kraja in Amerike, spleh celoga sveta, zanimive romane in sabavne čtivo.
Naročnina stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50 za Zd. države. Za naročnike izven Zd. držav, izvemli Canade, stane za celo leto \$4.50, za pol leta \$2.25. Ravnotako stane za celo leto \$4.50 in pol leta \$2.25 v mestu Chicago in So. Chicago.
Imena, naslove in naročnino pošiljajte na sledeči naslov: **UPRAVNIŠTVO "PROSVETA"**, 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
Vse pošilje denarne nakamice — Money Order, bančne draft ške se naj naslovi na "Prosveta" S. N. P. J. Ne rabite osebnih imen!
Neki zastopniki so društveni tajniki.
Vse nadaljnja pojasnila daje drage volje upravništvo "Prosveta".

